

Адрес:
София 1000,
ул. „Екзарх Йосиф“ 85
тел./факс: (+3592) 983 5205
983 5305, 983 5405
e-mail: animus@animusassociation.org
www. animusassociation.org

Address:
85, Ekzarh Yossif St.
1000 Sofia, Bulgaria
Tel./Fax: (+3592) 983 5205
983 5305, 983 5405
e-mail: animus@animusassociation.org
www. animusassociation.org

ФОНДАЦИЯ АСОЦИАЦИЯ АНИМУС
Изм. № <u>А-54</u>
Дата <u>13.03</u> <u>2022</u> г.

ДО

ГОСПОЖА ДИАНА КОВАЧЕВА

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Становище по проект на ЗИД на Закона за защита от домашно насилие

Уважаема госпожо Ковачева,

От името на фондация „Асоциация Анимус“ представям становище по проекта на ЗИД на Закона за защита от домашно насилие (ЗЗДН).

На първо място напълно подкрепяме препоръките на Комитета за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените (CEDAW), че срокът, който е предоставен на жертвата на домашно насилие за подаване на молба за постановяване на мерки за закрила по ЗЗДН и който по сега действащото законодателство е един месец, трябва да бъде удължен. Въпреки че CEDAW препоръчва този срок да стане шест месеца, поради липсата на съгласие по този въпрос в работната група към Министерството на правосъдието за изготвянето на ЗИД на ЗЗДН, смятаме, че удължаването му до 3 месеца е разумен компромис в настоящата ситуация. Мненията на психолози и професионалисти са, че жена, пострадала от домашно насилие, в повечето случаи има нужда от по-дълго време, за да вземе решение да подаде молба до съда. Това се потвърждава и от факта, че пострадалата жена най-напред се фокусира върху физическото си възстановяване от инцидента на домашно насилие, което в много от случаите може да отнеме повече от един месец, а след това се налага до обърне внимание и на психическото си състояние. В този кратък период от един месец тя не е в състояние – физическо и психическо – да обмисли и да вземе решение за възможните последващи стъпки, включително подаване на молба, тъй като е фокусирана върху възстановяването си. С оглед по-добра и ефективна защита на правата на жертвите смятаме, че удължаването на срока е належаща промяна в закона.

Смятаме също така, че закрепването на Координационния механизъм за помощ и подкрепа на пострадали от домашно насилие в Закона за защита от домашно насилие е задължително, за да се предостави ефективна защита на жертвите на домашно насилие, както и конкретна рамка за работа на професионалисти по случаи на домашно насилие. Този механизъм включва съвместна работа на всички институции, органи и доставчици на социални услуги и в този смисъл може да предостави максимална закрила и подкрепа на жертвите. Искаме да отбележим, че такъв документ вече съществува, изработен и финализиран през 2014 г. от междуведомствена работна група към Министерство на правосъдието, подкрепена от фондация „Асоциация Анимус“. Несъмнено, той ще има нужда от осъвременяване с оглед множеството изменения в релевантното законодателство от 2014 г. до днес. Независимо от това смятаме, че този документ е изключително полезен за запазване правата на жертвите и неговото регламентиране в закона е необходимо както за жертвите, така и за професионалистите, които работят по случаи на домашно насилие с цел ефективност, подкрепа и защита.

Държим да отбележим, че в Закона за социалните услуги (ЗСУ – отложен до 1 юли 2020 г.) - § 4, чл. 36г. от Предходните и заключително разпоредби - има регламентиран координационен механизъм при насилие, но той се отнася само за деца. Основната разлика се състои в това, че при координационния механизъм при насилие, регламентиран в ЗСУ, става дума за деца и в този смисъл решенията и отговорността са изнесени към директора на дирекция „Социално подпогане“, а не се взимат лично от пострадалото лице. Координационният механизъм за пострадали от насилие, изработен от междуведомствената група към Министерство на правосъдието, е насочен към пълнолетни лица, пострадали от насилие, в които случаи те сами носят отговорност за решенията, които взимат. В смисъл смятаме, че е необходимо Координационният механизъм за пострадали от насилие, изработен от междуведомствената група към Министерство на правосъдието, да бъде регламентиран в ЗЗДН.

Не на последно място бихме искали да засегнем и темата за мястото на специализираните услуги за домашно насилие. В проекта на Закона за изменение и допълнение на ЗЗДН, който в момента се обсъжда от работната група към Министерство на правосъдието, има предложение тези услуги да бъдат изнесени от новия ЗСУ и да бъдат регламентирани в ЗЗДН. В тази връзка искаме да отбележим, че в новия ЗСУ има осигурено финансиране за специализираните услуги за домашно насилие като държавно-делегираны дейности. Освен това ЗСУ създава и предпоставки за допълнителни партньорства и източници на финансиране, които да обезпечат ефективната работа на специализираните услуги в подкрепа на жертвите на домашно насилие. В случай, че тези услуги бъдат изместени от ЗСУ и регламентирани в ЗЗДН, нашите опасения са, че към този момент няма как те да бъдат финансово обезпечени, тъй като за тях не е предвидено финансиране като част от ЗЗДН. Дори тези услуги да

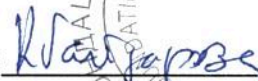
бъдат включени в Закона за изменение и допълнение на ЗЗДН, който в момента се обсъжда от работната група към Министерство на правосъдието, ще мине време, докато се регламентира и осигури финансирането за тях, а междувременно самите услуги няма да бъдат финансово обезпечени.

Въпреки тези съображения най-важно за нас е бързото организиране и стартиране на специализираните услуги за домашно насилие, за да се предостави ефективна и навременна подкрепа на жертвите. В този смисъл смятаме, че, където и да бъдат регламентирани тези услуги, те трябва да бъдат синхронизирани както със Закона за правна помощ, така и с други релевантни действащи и бъдещи актове, за да може да се предостави възможно най-ефективна и цялостна подкрепа на тази група хора.

С уважение,

Фондация „Асоциация Анимус“

Изготвил:

Калина Гайдарова

Юрист

Фондация „Асоциация Анимус“

Съгласувал:

Мария Чомарова

Директор

Фондация „Асоциация Анимус“